

A MIE állásfoglalása a közösségi szabadalom bevezetésével kapcsolatosan tervezett nyelvi rezsimről

Az alábbi állásfoglalás a Dr. Ficsor Mihály elnökhelyettes úr 2010. július 21-én kelt körlevelében megfogalmazott 5 alapkérdés alapján készült, a levélben alkalmazott számozást megtartva.

1) Egyesületünk a bizottsági javaslat központi elemét – vagyis azt, hogy az uniós szabadalom hatályosulásához nem volna szükség semmiféle fordításra, és így az uniós szabadalomról nem készüljenek olyan fordítások, amelyekhez bármiféle joghatás fűződne – mind szakmai, mind alkotmányos aggályok miatt teljesen elfogadhatatlannak tartja. A magyar gazdasági élet szereplői (elsősorban a kkv-k) számára súlyos jogbizonytalanságot és verseny-egyenlőtleniséget eredményezne, ha lennének az országban olyan, csak idegen nyelveken hozzáférhető, jogi következményekkel (is) járó dokumentumok, amelyekből az érintett belföldiek számára súlyosan hátrányos üzleti következmények adódhatnak. Ide sorolható pl. az adott üzleti tevékenység abbahagyására és kártérítés fizetésére történő bírósági kötelezés, szabadalombitorklás megállapítása esetén. A gazdaság szereplőinek nyelvismerete ma még nem elegendő ahhoz, hogy ezeket a számukra releváns és sok esetben fenyegető okiratokat a kellő mélységben megértsék és következményeit észleljék.

2) Egyesületünk az uniós szabadalom nyelvi-fordítási rezsimjére kidolgozott többi változat (a hatásvizsgálatban említett másik három lehetőség, valamint a Londoni Megállapodás modellje) közül kizárólag a Londoni Megállapodás modelljére épülő változatot tartja elvben elfogadhatónak, és annak is csak azt a változatát, ami az elfogadott jogi szabályozás szerint Magyarországon 2011. január 1-én lép hatályba, miszerint a leírás teljes egészében legyen hozzáférhető magyar vagy angol nyelven, csakúgy, mint az igénypontok jogilag hatályos magyar fordítása. A fordítás elkészítésének költségei és az esetleges fordítási hibákért a felelősség a szabadalmasokat terhelje, továbbá, a szabadalommal kapcsolatban megindított belföldi eljárások esetében a teljes magyar fordítás elkészítése a jogosult kötelezettsége legyen. Ezeket a minimumfeltételeket nem tartalmazó modellt semmilyen átmeneti időszak elteltével sem tartunk bevezethetőnek. az elmondottak értelmében egyesületünk a legteljesebb mértékben ellenzi és elfogadhatatlannak tartja az ún. „English only” modellt bármikori magyarországi bevezetését.

3) Az uniós szabadalomnak a Bizottság által javasolt feltételekkel történő bevezetése az ipari és mezőgazdasági termelés szinte minden szektorában jelentős jogbizonytalanságot és nyelvtudás szerinti verseny-egyenlőtleniséget okozna. A Bizottság részéről a javaslatához készített hatásvizsgálatot, és annak következtetéseit rendkívül egyoldalúnak tartjuk, és a következtetésekkel nem értünk egyet. A vizsgálatnak pontos statisztikákkal kellene alátámasztani, hogy a javasolt változtatások elsősorban milyen székhelyű vállalkozások számára jelentenének jelentős költségcsökkenést és ily módon versenyelőnyt. Ha ezek között többségben lennének a nem európai székhelyűek (mint ahogy feltételezhetően jelentős többségben is vannak), akkor a javaslatot értelemszerűen el kellene vetni.

Felhívjuk továbbá a figyelmet arra a nem elhanyagolható szempontra is, miszerint az ajánlott nyelvi rezsimek nem csak, hogy minden bizonnyal nagyobb gazdasági előnyt jelentenek az Unión kívüli székhelyű vállalkozások számára, mint az Unión belüliek számára, hanem az Unión belül is éppen a – javaslat szerint helyzetbe hozandó – gyengébb innovációs potenciállal rendelkező országok (ezek nyilván az új vagy lemaradt tagállamok) vállalkozásai (azok közül is elsősorban a kis és középvállalkozások, melyek nyelvtudási szempontból nyilvánvalóan rosszabbul állnak, mint a nagyvállalatok) szenvednének további viszonylagos versenyhátrányt. Ez azért lenne így, mert ezen országok hivatalos nyelvei nem tartoznak az EPO 3 hivatalos nyelve közé, azaz nekik a jövőben is pénzt és energiát kellene áldozni szabadalmazás esetén a fordításra vagy legalább valamiféle nyelvi lektorálásra, ha jó angol/német/francia bejelentést akarnak benyújtani, és az eljárás során is végig idegen nyelven kell kommunikálniuk a Hivatallal. Nincs olyan az ajánlott nyelvi rezsimek között, ami ezeket az országokat hozná helyzetbe. Az 1. célkitűzés, azaz a költséghatékonyság javulása tehát pont az innovációban lemaradt országok vállalkozásai esetén nem lesz annyira jelentős, mint a fejlett, 3 EPO nyelv valamelyikét anyanyelvi szinten használó vállalatok esetén.

A kis és középvállalkozások (kkv-k) vonatkozásában további fontos szempont, hogy az ilyen vállalkozások elsősorban anyaországukban végzik gazdasági tevékenységüket, vagy azon felül még néhány szomszédos országban. Ezért esetükben a Londoni Egyezmény szerinti nyelvi rezsím alkalmazása nem jelentene jelentős többletköltséget az ajánlott nyelvi rezsimekhez képest, viszont ha nem tudják az anyaországukban érvényes szabadalmak igénypontjainak joghatályos szövegét anyanyelvükön olvasni, a „jóhiszemű” bitorlás kockázata az esetükben sokkal jelentősebb gazdasági tényező. Valójában a kkv-k adják Európa gazdasági teljesítményének legnagyobb részét, arányaiban többet investálnak és olcsóbban teremtenek munkahelyet mint a nagyvállalatok. Emellett az érdekérvényesítő képességük a legkisebb. A jelenlegi általános európai gazdasági tendenciák szerint támogatni kell őket és nem akadályozni. Ebben a vonatkozásban hivatkozunk a 2009-es „Annual Report on EU Small and Medium-Sized Enterprises 2009” 6. oldalára (csatolva).

4) A gépi fordításokkal kapcsolatos eddigi tapasztalataink alapján egyáltalán nem tartjuk elfogadhatónak és megnyugtatónak az uniós szabadalmak – joghatás nélküli, információs célú – gépi fordítások útján történő hozzáférhetővé tételére irányuló bizottsági kezdeményezést. A magyar nyelv speciális nyelvtana és szóhasználata miatt a jelenlegi gépi fordítások általában a tájékoztatáshoz sem elegendő színvonalúak, és súlyos félreértéseket eredményezhetnek. A szabadalmi fordítások megfelelő minősége semmiképpen sem garantálható, ha azok nem a szabadalmas felelőssége alapján készülnek és a hibák nem az ő kockázatát képezik.

5) Egyesületünk álláspontja szerint az uniós szabadalom kapcsán a megerősített együttműködés előfeltételei (tekintettel az EUMSZ 118. cikkére is) nyilvánvalóan és egyáltalán nem állnak fenn, hiszen a bevezetni kívánt jogintézmény alapjaival lenne teljesen ellentétes, ha egy „uniós szabadalomnak” nevezett monopoljog nem volna érvényes az egész Európai Unió területén. Ezek alapján természetesen semmilyen formában nem támogatnánk, hogy egy ilyen tárgyú megerősített együttműködésben Magyarország bármilyen formában részt vegyen.

Budapest, 2010. augusztus 18.

Dr. Pethő Árpád
ügyvezető elnök
sk.